

2022-04-29

Ju2022/01303

Justitiedepartementet

Remissvar angående utkast till lagrådsremiss åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande.

Sammanfattning

Att de som får uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet har möjlighet att läsa på SFI skulle öka deras möjligheter till att integreras i samhället.

När det gäller fördelning mellan kommunerna behöver det finnas en flexibilitet mellan kommunerna i respektive län. Det måste även finnas en tydlighet kring anvisning, fördelning, avräkning och övriga rutiner. Antalet omflyttningar av personer behöver minimeras.

Vi önskar tydliga underlag och gärna möjlighet att anmäla in lediga bostäder.

När det gäller ersättning behöver det finnas ett system som gör det möjligt för kommunerna att ha viss framförhållning och att vi vet att vi har kostnadstäckning för det. Det bör finnas schablonersättningar men även möjlighet att ansöka om extraordinära kostnader.

Lagen om mottagande av asylsökande

Att personerna som får uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet kommer att fortsätta att vara under lagen om mottagande av asylsökande kan innebära en risk för att de hamnar i ett utanförskap. De kommer dels att få klara sig på en väldigt låg inkomst, de har inte möjlighet att få hjälp med vissa hälsoproblem och de kommer inte heller att ha möjlighet att delta i svenska undervisning som andra som får ett uppehållstillstånd och detta kan vara aktuellt i upp till tre år. Detta riskerar att bidra till att dessa personer hamnar i utanförskap och deras integration i samhället riskerar att fördröjas. Utgångspunkten är att dessa personer ska återvända men det finns ingen som kan säga hur situationen kommer att utveckla sig och om det kommer att vara aktuellt med ett återvändande i nutid.

Att ge dem en möjlighet att läsa på SFI skulle öka deras möjligheter att lära sig språket, bli självförsörjande och integreras i samhället. Att ha en meningsfull sysselsättning kan ge en

2022-04-29

Ju2022/01303

Justitiedepartementet

bättre hälsa och mående. För att alla kommuner ska ha möjlighet att ordna undervisning i svenska behöver det finnas en ersättning för detta. Det finns inte studieförbund, frivilligorganisationer och liknande i alla kommuner som anordnar undervisning i svenska språket. Det innebär att alla inte kommer att ha samma förutsättningar att lära sig språket, utan den möjligheten kommer att vara beroende av var de blir bosatta. Därför bör kommunerna få en ersättning och möjlighet att anordna detta.

Fördelning

När det gäller fördelningen mellan kommunerna är det önskvärt att kommunerna har möjlighet att revidera fördelningstalen även under innevarande kalenderår, enligt samma princip som i bostättningslagen. Om situationen i Ukraina skulle försämrats och antalet som kommer till Sverige skulle öka drastiskt skulle det vara svårt för många kommuner att kunna klara mottagandet. Det kan även vara svårt för vissa kommuner att kunna hitta till exempel en lägenhet med hiss som är handikappanpassad medan det kanske finns i en annan kommun. Det behöver finnas en flexibilitet i fördelningssystemet för att det ska fungera tillfredställande och ge alla kommuner en möjlighet att lyckas med mottagandet på ett bra sätt.

Kommunerna behöver även få tydliga instruktioner kring bland annat hur anvisningarna fördelas, vad händer om en person tackar nej till anvisningen och hur sker avräkningen på fördelningstalen. Önskvärt att hänsyn tas till familjeanknytning, påbörjad skolgång, påbörjat arbete eller erbjudande om anställning och liknande om det är möjligt vid anvisning.

Vi önskar även att de som bor i eget boende i en kommun har möjlighet att anvisas till den kommun som den befinner sig i ifall att det egna boendet inte skulle fungera. Om barn redan har börjat i skolan eller de vuxna arbetar i en kommun så behöver de få möjlighet att stanna kvar. Antalet omflyttningar av personer behöver minimeras.

Anvisning

Vi önskar få så tydliga underlag som möjligt vid anvisning för att underlätta mottagandet. Om det finns särskilda behov kan hänsyn behöva tas till att kommunen kan behöva extra tid för att klara mottagandet. Det är viktigt att det finns en dialog mellan Migrationsverket och kommunen när det finns särskilda omständigheter.

2022-04-29

Ju2022/01303

Justitiedepartementet

Det är även önskvärt att kommuner har möjlighet att anmäla in lediga bostäder och att Migrationsverket kan anvisa utifrån detta till viss del. Då skulle vi ha en möjlighet att kunna förbereda och planera men vi skulle även kunna ta emot personer med väldigt kort varsel.

Ersättning

Kommunerna behöver veta att de kostnader som uppstår täcks av de statliga medlen. Om vi ska anskaffa och iordningställa bostäder för att kunna ta emot personer med kort varsel måste vi också veta vilken ekonomisk ersättning det ger. Det behöver även vara ett hållbart system för kommunerna så att vi kan bygga upp en stabil organisation kring mottagandet. Vi behöver ha en viss grund i kostnadstäckning för att kunna bemanna upp och förbereda för mottagande. Vi behöver även veta att vi får ersättningar för tomhyror, uppsägningstider, återställningskostnader och annat gällande bostaden.

Det kan komma personer som behöver olika typer av insatser som till exempel hemtjänst eller särskilt boende. Det kan även krävas kostsamma bostadsanpassning. Det kan finnas personer som har olika vårdbehov eller speciella situationer där det kan krävas olika insatser. Det måste finnas riktlinjer kring hur detta ska ordnas rent praktiskt och att det finns ersättningar som täcker detta.

Ersättningssystemet behöver vara enkelt med främst schablonersättningar som utbetalas automatiskt. Däremot behöver det finnas möjlighet att återsöka vissa extraordinära kostnader vid behov.

Överkalix 2022-04-29

Anna-Greta Brodin
Kommundirektör

Anna-Lena Bjälmsjö
Chef arbetsmarknad och integration